

KONGELIG RESOLUSJON

Klima- og miljødepartementet
Statsråd: Ola Elvestuen

Ref.nr.:
Saksnr.: 18/364
Dato: 15. februar 2019

Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven

Innledning

Stortinget har sluttet seg til at flere førstelinjeoppgaver på kulturminneområdet skal overføres til fylkeskommunen pr. 1. januar 2020, jf. Meld. St. 22 (2015-2016) Nye folkevalgte regioner - rolle, struktur og oppgaver, jf. Innst. 377 S (2015-2016) og Prop. 84 S (2016-2017) Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå, jf. Innst. 385 S (2016-2017). Dette er fulgt opp i Meld. St. 6 (2018-2019) Oppgaver til nye regioner, jf. Innst. 119 S (2018-2019).

Departementet har med hjemmel i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kulturminneloven) § 28 utarbeidet utkast til forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven som foreslås å erstatte forskrift 9. februar 1979 nr. 8785 om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven.

Utkast til forskrift omfatter ikke Sametingets myndighet da Sametingets oppgaver ikke er en del av regionreformen. Det vil bli konsultert særskilt om myndighetsoverføring til Sametinget etter at forskriften er vedtatt. I gjeldende forskrift om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven har Sametinget tilsvarende myndighet som fylkeskommunen for samiske kulturminner.

Utkast til kgl. res. har vært forelagt samtlige departementer. Innspillene fra departementene er innarbeidet.

Myndighet mv. etter kulturminneloven

Som ledd i regionreformen har Stortinget sluttet seg til at forvaltningen av de fleste automatisk fredete kulturminnene overføres fra Riksantikvaren til fylkeskommunen. Det samme gjelder forvaltningen av fartøyer med status som "vernet fartøy", de fleste forskriftsfredete eiendommene i statlig eie og 15 tekniske og industrielle anlegg.

Utkast til forskrift har vært på bred høring med frist 21. juni 2018. Den er i hovedsak godt mottatt av høringsinstansene og det er ingen store konflikttemaer. Forskriften fordeler myndighet og ansvar mellom de ulike aktørene innenfor kulturminneforvaltningen. Aktørene er Riksantikvaren, fylkeskommunene, universitetsmuseene, sjøfartsmuseene og Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU). Samtidig videreføres regler om de ulike myndigheters underretningsplikt i saker av gjensidig interesse. På enkelte punkter går forslaget lenger i å overføre myndighet enn det enkelte aktører anbefaler. Klima- og miljødepartementet legger imidlertid vekt på en helhetlig forvaltning med færrest mulig unntak.

I utkast til forskrift er det nedfelt at Riksantikvaren skal være klageinstans for vedtak fattet av fylkeskommunen i medhold av forskriften. Klima- og miljødepartementet har i brev av 6. august 2018 fått samtykke fra Justis- og beredskapsdepartementet, jf. forvaltningsloven § 28 fjerde ledd og forskrift til forvaltningsloven § 45 andre ledd, til å fremme slikt forslag for Kongen.

Administrative og økonomiske konsekvenser - Ikrafttredelse

Overføring av oppgaver til fylkeskommunen vil ha konsekvenser for fordeling av ressurser mellom staten og fylkeskommunene. Dette vil være tema i arbeidet med kommuneøkonomiproposisjonen for 2020. Ikrafttredelse av forskriften utsettes til etter at ressursfordelingen er nærmere avklart. Det foreslås derfor at ikrafttredelse av forskriften settes fra den tid Kongen bestemmer. Fra samme tidspunkt foreslås det at forskrift 9. februar 1979 nr. 8785 om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven oppheves.

Klima- og miljødepartementet

tilråd:

Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven fastsettes i samsvar med vedlagte forslag.

